

HISTORIA –
FUNDAMENTY
WSPÓŁCZESNOŚCI

ELŻBIETA
PAPROCKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do historii dla szkoły podstawowej. Zakres podstawowy

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć/lekcji

Początki państwa polskiego

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

klasa 1/45 minut

Cele:

Uczeń po lekcji:

- charakteryzuje przyczyny oraz skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I
- omawia sukcesy Mieszka I w budowie państwa
- wskazuje na mapie miejsca uznawane za „kolebkę państwa Polan”
- opisuje znaczenie dokumentu Dagome iudex
- wskazuje na znaczenie źródeł archeologicznych w odtworzeniu początków polskiej państwowości
- doskonali kompetencje cyfrowe oraz kompetencje porozumiewania się w języku ojczystym

Metody/Techniki/Formy pracy

lekcja odwrócona – praca z aplikacją eddpuzzle, praca w grupach

Środki dydaktyczne

- filmy przygotowane przez Polskie Towarzystwo Historyczne, opracowane metodycznie i udostępnione przez aplikację eddpuzzle
- <https://edpuzzle.com/media/5d054b68c7207b407743b300> (początki państwa polskiego)
- <https://edpuzzle.com/media/5d017d821a7f7f40f8c4ec86> (chrzest Mieszka)
- <https://edpuzzle.com/media/5d05574dca409c407ef97cd0> (państwo Mieszka I)

Opis przebiegu zajęć/lekcji:

Tydzień przed planowanymi zajęciami nauczyciel dzieli klasę na grupy i przydziela zadania.

Grupa I

Na podstawie obejrzanego filmu oraz informacji z podręcznika przedstawcie początki panowania Mieszka I. Kiedy pojawiły się pierwsze źródłowe informacje o tym państwie? Jakie grody były kolebką państwa Piastów? Dlaczego źródła archeologiczne są istotne dla odtworzenia wydarzeń z początków polskiej państwowości?

Grupa II

Na podstawie obejrzanego filmu oraz informacji z podręcznika przedstawcie motywy, okoliczności oraz skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Jaka była główna przyczyna przyjęcia chrztu za pośrednictwem Czech? Jakie były skutki tej decyzji?

Grupa III

Na podstawie obejrzanego filmu oraz informacji z podręcznika przedstawcie osiągnięcia Mieszka I w budowie państwa. Omówcie kierunki ekspansji państwa Mieszka I i efekty tych działań. Jaki dokument zawiera opis granic państwa Mieszka I? Kiedy i w jakich okolicznościach powstał?

Przebieg lekcji

Na początku zajęć nauczyciel przedstawia główne cele lekcji, którymi są odpowiedzi na pytania:

Jakie informacje przekazują historycy i archeolodzy na temat początków polskiej państwowości?

Dlaczego Mieszko I uznawany jest za pierwszego historycznego władcę Polski?

Co zaważyło na decyzji o przyjęciu chrztu? W jakich okolicznościach to nastąpiło?

Jak wyglądały granice państwa Polan pod koniec panowania Mieszka I?

Podczas lekcji uczniowie ustalają w grupach szczegóły swoich wystąpień, następnie prezentują efekty pracy. Nauczyciel ewentualnie uzupełnia wypowiedzi uczniów.

Na zakończenie lekcji lub jako pracę domową (dla wszystkich lub chętnych) uczniowie wykonują quizy w aplikacji learning apps

<https://learningapps.org/display?v=pk4uzyi6j16>

<https://learningapps.org/display?v=p58n17fak01>

Podczas podsumowania lekcji nauczyciel powraca do pytań postawionych na początku lekcji, uczniowie odpowiadają na nie. Wyrażają również własną opinię na temat znaczenia przyjęcia chrztu przez Mieszka I i jego otoczenie.

Komentarz metodyczny

Zastosowanie lekcji odwróconej, czyli przyswojenie przez uczniów wiedzy dotyczącej tematu przed lekcją pozwoli wszystkim uczniom (w tym także uczniom z SPE) pracować we własnym tempie. Filmy przygotowane przy pomocy aplikacji eddpuzzle ułatwiają pracę uczniom z zaburzeniami koncentracji uwagi, nauczycielowi umożliwiają zastosowanie informacji „na co bezu” (na co będę zwracał uwagę) w postaci pytań pojawiających się podczas filmu. W filmach oprócz elementów narracji specjalistów tematu pojawiają się miejsca ważne dla naszej tradycji (np. Ostrów Lednicki). Filmy prezentują najnowsze ustalenia naukowe dotyczące początków państwa polskiego.